

Giới kỹ thuật tại VN và ở thung lũng Silicon (California, Mỹ) đang cùng nhau theo đuổi một mục tiêu tham vọng: đưa VN thành một "Ấn Độ thứ hai" trong thế giới công nghệ cao. Chắc chắn không có ai kỳ vọng VN sẽ sớm trở thành điểm đến hàng đầu của thế giới về "outsourcing" (sử dụng nguồn lực bên ngoài hoặc đưa một phần hoạt động của doanh nghiệp ra ngoài) phần mềm. Tuy nhiên một ngành công nghiệp phần mềm thời kỳ đầu đang có đà phát triển tốt.

Mới đây 15 giám đốc ngành công nghệ cao, phần lớn là Việt kiều, đến TP.HCM để tham gia một diễn đàn với các đồng nghiệp tại VN, phần lớn cũng là Việt kiều trở về quê đầu tư. Ông Thịnh Nguyễn, giám đốc Công ty phát triển phần mềm Pyramid có trụ sở ở Fremont nhưng tuyển dụng phần lớn 40 kỹ sư của mình tại VN, khẳng định: "Mục tiêu của chúng tôi là xây một chiếc cầu nối giữa VN và thung lũng Silicon để giúp thúc đẩy ngành công nghiệp phần mềm (tại VN) phát triển". Diễn đàn này, do mạng lưới thung lũng Silicon VN và Phòng Thương mại Hoa Kỳ tại TP.HCM tổ chức, là một trong những dấu chỉ cho thấy VN đang thu hút nhiều chú ý như là một điểm đến "outsourcing" phần mềm.

TP.HCM hiện có khoảng 650 công ty phần mềm, phần lớn qui mô nhỏ, với lực lượng lao động khoảng 20.000 người. Một số đang làm "outsourcing" giá rẻ cho các hãng lớn như Citibank, IBM, Microsoft, Merrill Lynch, Lucent Technologies, Hilton và Novellus. Công ty xuất bản công nghệ của Mỹ IDG mới đây thiết lập một nguồn quỹ 100 triệu USD để trợ giúp các công ty kỹ thuật VN. Trong khi đó Chính phủ VN đã chấp thuận việc giảm thuế cho các công ty công nghệ cao và đưa ra những kế hoạch tham vọng để đào tạo kỹ sư phần mềm. "Mọi thứ

VN trên đường thành "Ấn Độ thứ hai"

Nhà báo Mỹ Ben Stocking của nhật báo Mercury News nhận xét ngành công nghệ phần mềm đang bén rễ tại VN và người Việt ở cả hai bờ Thái Bình Dương đều quyết tâm nuôi dưỡng sự phát triển này.

Phó bí thư Thành ủy TP.HCM Lê Hoàng Quân (giữa) đến thăm công ty sản xuất phần mềm của Mỹ National Technical Systems do Việt kiều Trần Quang Hùng đại diện, tại Công viên phần mềm Quang Trung nhân dịp đầu năm mới 2005 - Ảnh: N.C.T.

lĩnh vực chuẩn bị cất cánh" - tổng lãnh sự Mỹ tại TP.HCM Seth Winnick nhận xét.

Thách thức

Mặc dù vậy những người tiên phong về phần mềm của VN vẫn còn gặp nhiều thử thách: khan hiếm người quản lý có kinh nghiệm, hệ thống giáo dục chưa đạt yêu cầu, cơ sở hạ tầng được cải thiện nhưng chưa đủ, hệ thống luật pháp nghèo nàn và nạn quan liêu tồn tại. Nhưng những cơ hội hấp dẫn đã giúp những người tiên phong này vượt qua. Bên cạnh đó là một lực lượng đông đảo thanh niên VN gia nhập thị trường lao động mỗi

ngày trong thế giới công nghệ.

Một trong số những người lạc quan về triển vọng của ngành phần mềm VN là Kevin Nguyễn, giám đốc tiếp thị và nhà đồng sáng lập của Global CyberSoft có trụ sở ở Santa Clara với 400 kỹ sư ở TP.HCM. Khẩu hiệu của công ty này là "Outsourcing công nghệ thông tin là niềm đam mê của chúng tôi". Ông Kevin Nguyễn nói các khách hàng, đặc biệt tại Nhật, đang bắt đầu nhìn về phía VN như một lựa chọn bên ngoài Ấn Độ và Trung Quốc. "Họ không muốn bỏ tất cả trứng vào một chiếc giỏ" - ông Kevin Nguyễn nói. Từ năm thành lập 2000, Công ty Global CyberSoft hầu như tăng gấp đôi

qui mô mỗi năm.

Tương tự Global CyberSoft, nhiều công ty outsourcing phần mềm hàng đầu hoạt động tại VN có mối quan hệ chặt chẽ với California. Trong số đó là ATVN (đặt trụ sở tại Sacramento) và Công ty phần mềm trò chơi Glass Egg Digital với người sáng lập Phil Trần, đến VN từ Oakland. Phil Trần cho rằng Trung Quốc sẽ trở thành một "Ấn Độ thứ hai" nhưng ông cũng tin rằng ngành outsourcing sẽ ăn nên làm ra ở VN. "Để giữ được thế cạnh tranh, các công ty VN cần trở nên thật chuyên môn hóa" - Phil Trần nhận xét.

Các khách hàng của Phil Trần có Microsoft và Atari. Ông nói ngành công nghệ thông tin VN có thể cạnh tranh tốt trong loại thị trường có giá trị cao và số lượng thấp. Những công ty có mối liên hệ với phương Tây có thể cạnh tranh tốt hơn với những công ty không có quan hệ này. "Chúng ta cần hiểu văn hóa khách hàng. Cần phải hiểu rõ nhu cầu và ngôn ngữ của họ" - ông Nguyễn Hữu Lệ, giám đốc TMA Solutions, công ty outsourcing phần mềm lớn nhất VN, nhận xét.

Đào tạo cật lực

Giới lãnh đạo các công ty phần mềm đánh giá kỹ sư VN thông minh, quyết tâm và trung thành. Tuy vậy vẫn còn nhiều công ty Mỹ ngại khai thác thị trường VN. Thay vào đó họ cảm thấy dễ chịu hơn khi đưa các hợp đồng làm phần mềm đến Ấn Độ có truyền thống từ lâu. Hùng Trương thuộc Lucent Technologies cho biết anh phải

khá vất vả thuyết phục các "sếp" rằng các kỹ sư VN thích hợp với công việc.

Có sự chênh lệch đáng kể trong mức lương của kỹ sư phần mềm các nước, trong khi kỹ sư ở Mỹ đòi 100.000 USD, kỹ sư Ấn Độ yêu cầu 60.000 USD, kỹ sư Trung Quốc yêu cầu 30.000 USD thì kỹ sư VN chỉ cần 20.000 USD. Tuy nhiên phần lớn kỹ sư VN cần phải được đào tạo lại trước khi làm được việc. Có thể thấy VN thiếu mạng lưới các trường đại học công nghệ hàng đầu để cho ra đời lực lượng lao động có chất lượng như tại Ấn Độ. Công ty Silicon Design Solutions cho biết phải đào tạo 80 kỹ sư làm việc ở văn phòng TP.HCM trong hai năm.

Phần lớn các công ty phần mềm lập văn phòng tại các công viên kỹ thuật cao. "Thành phố phần mềm Quang Trung" của TP.HCM đang có 63 công ty với số nhân viên 3.300 người. Đây cũng là nơi đặt trung tâm đào tạo lập trình của nhiều công ty như Cisco Academy. Mặc dù nằm ở ngoại thành TP.HCM nhưng công viên này vẫn thu hút được nhiều công ty bởi giá cho thuê hạ và mức thuế hấp dẫn.

Đó là lý do vì sao Frank Schellenberg đặt Công ty GHP của mình tại đây để làm công việc số hóa tài liệu cho các công ty tại Đức. Một trong những việc thường ngày của 25 kỹ sư phần mềm Công ty GHP là nhập các kết quả thể thao vào trong máy tính và thiết kế các trang báo thể thao cho các tờ báo Đức. Chênh lệch múi giờ giữa Âu và Á cho phép các nhà thiết kế VN làm xong công việc trong ngày và chuyển dữ liệu đúng giờ cho các báo in sáng hôm sau. Ông Schellenberg trả lương cho nhân viên từ 150 - 200 USD/tháng, chỉ tương đương với mức lương một ngày của một người thiết kế tại Đức. "Mọi việc tiến triển tốt. Mọi người đều muốn outsourcing", ông Schellenberg nói. S.NGUYỄN dịch